

EUROPESE
REKENKAMER

NL

Rede

Luxemburg, 8 december 2015

Rede door Vítor Caldeira, president van de Europese Rekenkamer

Presentatie van de Jaarverslagen 2014

Raad van de Europese Unie (Economische en Financiële Zaken)

Brussel, 8 december 2015

Alleen de uitgesproken versie geldt.

ECA Press

Mark Rogerson – Woordvoerder T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

M: (+352) 621 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

Voorzitter,

Excellenties,

Het is mij een eer de Jaarverslagen van de Rekenkamer aan de Raad te presenteren.

Zoals u wellicht weet, hebben we opgeroepen tot een "geheel nieuwe aanpak" van EU-investeringen en -uitgaven.

Dat hebben we om drie redenen gedaan:

- ten eerste hebben de EU en de lidstaten de noodzaak erkend om **grote nieuwe uitdagingen** te financieren;
- ten tweede moeten reeds lang bestaande ernstige problemen op het gebied van het financieel beheer van de EU worden aangepakt; en
- ten derde biedt de tussentijdse evaluatie van het meerjarig financieel kader de mogelijkheid van een fundamentele heroverweging van prioriteiten en bepaalde financieringsregelingen.

Het was bemoedigend om de positieve reactie van vicepresident van de Commissie Georgieva en de leden van het Europees Parlement te horen toen ik deze boodschap afgelopen maand aan het Parlement presenteerde.

Excellenties,

Het is zonder twijfel een zeer moeilijke tijd voor de EU en de lidstaten. Europa staat op veel fronten voor **grote uitdagingen**:

- we moeten het hoofd bieden aan de vluchtelingen- en veiligheids crises;
- we moeten in de energiebehoefte voorzien en de klimaatdoelstellingen halen;
- we moeten voor voldoende economische groei en werkgelegenheid zorgen.

Er zijn publieke middelen nodig om deze uitdagingen aan te gaan en het is van essentieel belang dat die middelen goed worden geïnvesteerd.

De EU-begroting is een belangrijke financieringsbron op EU-niveau. Uit ons verslag blijkt dat die beter en sneller kan worden geïnvesteerd om het hoofd te bieden aan de uitdagingen waar Europa voor staat.

Maar daarvoor moeten we eerst reeds lang bestaande problemen op het gebied van het financieel beheer - die we in ons verslag onder de aandacht brengen - aanpakken.

Ten eerste zijn er een aantal **financiële achterstanden** ontstaan.

Het vastleggingsniveau van de EU-begroting is te hoog en dat zal naar verwachting zo blijven in de nabije toekomst.

Sommige lidstaten hebben moeite om de aan hen toegewezen EU-middelen op te nemen.

Ook het niveau van de ongebruikte middelen bij financieringsinstrumenten blijft hoog.

Als deze achterstanden worden aangepakt, zullen er middelen vrijkomen die kunnen worden gebruikt waar ze het hardst nodig zijn.

Naar ons oordeel is de flexibiliteit van de EU-begroting een essentieel probleem dat in de tussentijdse evaluatie aan de orde moet worden gesteld.

Ten tweede wordt nog steeds te veel geld niet besteed overeenkomstig de financiële regels van de EU.

Er is sprake van een **aanhoudend hoog niveau van betalingsfouten**. Het algemene geschatte foutenpercentage voor betalingen bedroeg in 2014 4,4 % en ligt nu al drie jaar op hetzelfde niveau.

We erkennen dat de Commissie en de lidstaten de afgelopen jaren vooruitgang hebben geboekt op het gebied van het voorkomen en corrigeren van fouten.

Maar uit ons verslag blijkt wederom dat de nationale autoriteiten meer fouten hadden kunnen corrigeren als alle beschikbare informatie was benut.

Op de meest foutgevoelige terreinen onder gedeeld beheer had het foutenniveau half zo hoog kunnen zijn.

Niettemin zijn EU-uitgavenprogramma's en -regelingen intrinsiek risicovol omdat de betalingen nog steeds grotendeels afhankelijk zijn van de informatie die de eindbegunstigden zelf aanleveren.

Onze analyse wijst uit dat er ruimte is om uitgavenregelingen zo op te zetten dat ze minder foutgevoelig zijn, met name door een vereenvoudiging van de betalingsvoorwaarden en -procedures.

Ook blijkt eruit dat het geschatte foutenniveau sterker samenhangt met het soort uitgavenregeling dan met de vraag of de regeling al dan niet onder gedeeld beheer valt.

Daarom bevelen we aan dat de Commissie haar analyse voor de tussentijdse evaluatie richt op de opzet van bepaalde regelingen om vast te stellen waar ruimte is om ze "foutbestendig" te maken.

Minder fouten en betere correcties zouden de kwaliteit van de uitgaven verbeteren en middelen vrijmaken, die elders kunnen worden gebruikt.

Dit brengt me bij het derde gebied waarop verbeteringen kunnen worden gemaakt, **de prestaties van de EU-begroting**.

Wij constateerden dat het meerjarig financieel kader beter zou kunnen worden afgestemd op de Europa 2020-strategie, zowel qua looptijd als qua prioriteiten.

Ook wijzen wij erop dat EU-streefdoelen op hoog niveau en politieke doelstellingen niet worden vertaald in duidelijke operationele doelstellingen op lagere niveaus.

Dit is een voorwaarde voor doeltreffend beheer en doeltreffende rapportages van prestaties.

Ten slotte zou het financieel beheer van de EU ook zeer veel baat hebben bij een **grotere transparantie**. Het is van cruciaal belang om ervoor te zorgen dat we het vertrouwen van de burgers genieten.

In ons verslag bevelen we aan dat de Commissie actie onderneemt om de transparantie te verbeteren op de volgende gebieden:

- de kasstroombehoeften van de EU voor de lange termijn,
- betalingsfouten en financiële correcties, en
- de resultaten van de besteding van de EU-begroting.

Het is echter van even groot belang om de transparantie te waarborgen van EU-beleid dat niet rechtstreeks uit de EU-begroting wordt gefinancierd.

Nieuwe methoden voor de financiering van EU-beleid mogen financiële risico's niet buiten de reikwijdte van publiek toezicht en openbare controle plaatsen.

Er zijn nieuwe financieringsregelingen opgezet naar aanleiding van specifieke crises. Bij elk afzonderlijk geval hebben we gewezen op de noodzaak om vanaf het begin te beschikken over een doeltreffende regelingen inzake openbare verantwoording en controle.

Met genoeg kan ik zeggen dat er wordt geluisterd naar onze waarschuwingen. Met name het gemeenschappelijke afwikkelingsmechanisme geeft de Rekenkamer een duidelijk mandaat op het gebied van openbare controle.

Als de financieringsregelingen echter in het algemeen te gefragmenteerd worden, bestaat het risico dat er afbreuk wordt gedaan aan de verantwoordingsplicht.

Excellenties,

De tussentijdse evaluatie biedt de mogelijkheid een **geheel nieuwe aanpak** van het financieel beheer van de EU te ontwikkelen, middelen beter te gebruiken om nieuwe uitdagingen aan te gaan en de reeds lang bestaande problemen die ik heb genoemd op te lossen.

Wij zijn van oordeel dat als de EU haar geld beter en sneller wil investeren:

- beleidsmakers ervoor moeten zorgen dat investeringen beter worden afgestemd op de veranderende prioriteiten van de Unie;
- wetgevers instrumenten moeten vereenvoudigen, zodat ze betere resultaten met een lager risico opleveren voor belastingbetalers; en
- financieel beheerders ervoor moeten zorgen dat de beschikbare middelen doelmatiger worden gebruikt.

De Rekenkamer is klaar om haar bijdrage te leveren aan de institutionele dialoog in het kader van de tussentijdse evaluatie.

Op basis van onze controle-ervaring zijn we van plan onze bijdrage te ontwikkelen rond wat we de "drie pijlers" ter waarborging van Europese toegevoegde waarde voor de burgers noemen:

- ten eerste het vastleggen van doelstellingen;
- ten tweede, uitvoeringsmechanismen; en
- ten derde, controle- en verantwoordingsregelingen.

President, Excellenties,

De Rekenkamer staat naast de Raad en de andere Europese instellingen in deze zeer moeilijke tijd.

Het verdedigen van onze Unie en het verzekeren van het welzijn van onze burgers zal een zware wissel trekken op onze gemeenschappelijke middelen.

Het blijft de voornaamste taak van de Europese Rekenkamer om te helpen verzekeren dat deze middelen zo goed mogelijk worden gebruikt.

Ik dank u voor uw aandacht.